

SADRŽAJ

I. dio

PRIMJENA ZAKONA O FINACIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)

1

1. OSVRT NA ZAKON O FINACIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

1

1.1. Financijsko izvještavanje

3

1.2. Izjava o neaktivnosti

4

1.3. Revizijski uvid i revizija godišnjih financijskih izvještaja

5

2. REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

7

2.1. Zakonodavni okvir

7

2.2. Upis u registar

7

2.3. Promjene i brisanje iz registra

10

2.4. Javnost registra

12

3. SUSTAV FINACIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLA U NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA

14

3.1. Obveznici samoprocjene

14

3.2. Način provođenja samoprocjene

15

3.3. Akcijski plan

18

3.4. Rok izrade i dostava upitnika

20

4. PLANIRANJE KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

21

4.1. Godišnji program rada neprofitne organizacije

21

4.2. Način i rokovi donošenja financijskog plana

26

4.3. Obvezni dijelovi financijskog plana

27

5. IZVJEŠTAVANJE O POTROŠNJI PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

38

5.1. Obveznici sastavljanja Izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava

38

5.2. Financijski izvještaji vs. Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava

39

5.3. Izgled i sadržaj Izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava

40

5.4. Praćenje potrošnje proračunskih sredstava u slučajevima financiranja redovne djelatnosti neprofitnih organizacija

46

III

II. dio**VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA I
FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE**

	47
1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA I PROPISANI RAČUNSKI PLAN	
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	47
1.1. Računski plan i računovodstvene osnove	50
2. POSLOVNE KNJIGE I KNJIGOVODSTVENE ISPRAVE <i>(Nikolina Bičanić)</i>	53
2.1. Poslovne knjige	53
2.1.1. Dvojno knjigovodstvo	53
2.1.2. Jednostavno knjigovodstvo	56
2.2. Knjigovodstvene isprave	56
3. PRIMJERI KNJIŽENJA POSLOVNIH DOGAĐAJA	71
3.1. Razred 0 Nefinancijska imovina <i>(Krešimir Vranar)</i>	71
3.1.1. Neproizvedena dugotrajna imovina	73
3.1.2. Proizvedena dugotrajna imovina	74
3.1.3. Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	91
3.1.4. Sitni inventar	92
3.1.5. Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	95
3.1.6. Proizvedena kratkotrajna imovina	96
3.2. Razred 1 Financijska imovina <i>(Krešimir Vranar)</i>	103
3.2.1. Novac u banci i blagajni	103
3.2.2. Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te ostala potraživanja	106
3.2.3. Zajmovi	111
3.2.4. Vrijednosni papiri	112
3.2.5. Dionice i udjeli u glavnici	113
3.2.6. Potraživanja za prihode poslovanja	114
3.2.7. Aktivna vremenska razgraničenja	118
3.3. Razred 2 Obveze <i>(Krešimir Vranar)</i>	119
3.3.1. Obveze za rashode	119
3.3.2. Obveze za vrijednosne papire	122
3.3.3. Obveze za kredite i zajmove	123
3.3.4. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih rashoda (pasivna vremenska razgraničenja)	124
3.4. Razred 3 Prihodi <i>(Mladenka Karačić)</i>	131
3.4.1. Skupina računa 31 Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	132
3.4.2. Skupina računa 32 Prihodi od članarina i članskih doprinosa	135
3.4.3. Skupina računa 33 Prihodi po posebnim propisima	139

3.4.4. Skupina računa 34 Prihodi od imovine	142
3.4.5. Skupina računa 35 Prihodi od donacija	147
3.4.6. Skupina računa 36 Ostali prihodi	152
3.4.7. Skupina računa 37 Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	154
3.4.8. Skupina računa 39 Raspored prihoda	155
3.5. Razred 4 Rashodi (<i>Mladenka Karačić</i>)	156
3.5.1. Skupina računa 41 Rashodi za radnike	156
3.5.1.1. Podskupina računa 411 Plaće	157
3.5.1.2. Podskupina računa 412 Ostali rashodi za radnike	158
3.5.1.3. Podskupina računa 413 Doprinosi na plaće	160
3.5.2. Skupina računa 42 Materijalni rashodi	162
3.5.2.1. Podskupina računa 421 Naknade troškova radnicima	162
3.5.2.2. Podskupina računa 422 Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	166
3.5.2.3. Podskupina računa 423 Naknade volonterima	167
3.5.2.4. Podskupina računa 424 Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	169
3.5.2.5. Podskupina računa 425 Rashodi za usluge	172
3.5.2.6. Podskupina računa 426 Rashodi za materijal i energiju	176
3.5.2.7. Podskupina računa 429 Ostali nespomenuti materijalni rashodi	177
3.5.3. Skupina računa 43 Rashodi amortizacije	178
3.5.4. Skupina računa 44 Financijski rashodi	179
3.5.5. Skupina računa 45 Donacije	179
3.5.6. Skupina računa 46 Ostali rashodi	180
3.5.6.1. Podskupina računa 461 Kazne, penali i naknade štete	180
3.5.6.2. Podskupina računa 462 Ostali nespomenuti rashodi	181
3.5.7. Skupina računa 47 Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	181
3.5.8. Skupina računa 49 Raspored rashoda	182
3.6. Iskazivanje vlastitih izvora (razred 5) (<i>Krešimir Vranar</i>)	183
3.6.1. Izvori financiranja (višak i manjak prihoda)	183
3.6.2. Uporaba prihoda kao izvora financiranja	184
3.6.3. Uporaba viška prihoda i pokriće manjka prihoda	186
3.7. Izvanbilančni zapisi (<i>Krešimir Vranar</i>)	188
4. GODIŠNJI POPIS IMOVINE I OBVEZA (<i>Nikolina Bičanić</i>)	189
4.1. Obveza popisa	189
4.2. Provedba popisa	190
4.2.1. Sudionici popisa	190
4.2.2. Datumi i rokovi obavljanja popisa	191

4.2.3. Zadaci povjerenstva za popis	191
4.2.4. Popisne liste	192
4.2.5. Napomene o popisu neke imovine/obveza	193
4.2.6. Izvještaj o obavljenom popisu	195
4.2.7. Odlučivanje o popisnim razlikama i njihovo knjiženje	196
4.2.8. Primjer odluke o rezultatima popisa s knjiženjima	197
4.2.9. Popis i samoprocjena sustava financijskog upravljanja i kontrola	199
4.2.10. Zaključno o popisu	199
5. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE (ZA NEPROFITNE ORGANIZACIJE KOJE VODE DVOJNO KNJIGOVODSTVO) (Krešimir Vranar)	201
5.1. Financijski izvještaji	202
5.1.1. Razdoblja sastavljanja i predaje financijskih izvještaja	203
5.1.2. Bilješke uz financijske izvještaje	204
5.1.3. Predaja financijskih izvještaja kod statusnih promjena	207
5.2. Polugodišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija	208
5.3. Godišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija	209
5.3.1. Pripreme za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja	209
5.3.2. Sastavljanje i predaja godišnjih financijskih izvještaja	213
5.3.2.1. Sastavljanje Izvještaja o prihodima i rashodima (Obrazac: PR-RAS-NPF)	214
5.3.2.2. Sastavljanje Bilance (Obrazac: BIL-NPF)	229
5.3.2.3. Bilješke uz financijske izvještaje	242
5.3.2.4. Obvezne kontrole u Obrascima: BIL-NPF i PR-RAS-NPF	246
6. VOĐENJE JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA (Krešimir Vranar)	248
6.1. Poslovne knjige	250
6.2. Priznavanje i evidentiranje primitaka i izdataka	260
6.3. Financijski rezultat	261
6.4. Financijsko izvještavanje kod jednostavnog knjigovodstva	261
6.4.1. Kontrole u Obrascu: G-PR-IZ-NPF	266
6.5. Ostale napomene za neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo	267
7. PRIJELAZ NEPROFITNE ORGANIZACIJE IZ SUSTAVA JEDNOSTAVNOG U SUSTAV DVOJNOG KNJIGOVODSTVA (mr. sc. Ivana Jakir Bajo)	269
7.1. Kriteriji za izlazak iz sustava jednostavnog u dvojno knjigovodstvo	269
7.2. Ključna obilježja jednostavnog i dvojnog knjigovodstva	270
7.3. Izrada početne bilance	271
7.4. Iskazivanje imovine	272

7.5. Iskazivanje obveza	274
7.6. Iskazivanje prihoda i rashoda u dvojnog knjigovodstvu	275
7.7. Iskazivanje rezultata	276
7.8. Izvješćavanje u sustavu dvojnog knjigovodstva	276
7.9. Prelazak s jednostavnog na dvojni knjigovodstvo u 2019. godini	277
8. PRIJELAZ IZ SUSTAVA DVOJNOG NA SUSTAV JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA (mr. sc. Ivana Jakir Bajo)	278
III. dio	
PRIMJENA ZAKONA O UDRUGAMA (Ljubica Đukanović)	281
1. OKVIR POSLOVANJA	281
1.1. Područje primjene, cilj i pojam udruge	282
1.2. Pravna osobnost udruge	283
2. NAČELA DJELOVANJA	284
2.1. Načelo neovisnosti	284
2.2. Načelo javnosti	285
2.3. Načelo demokratskog ustroja	285
2.4. Načelo neprofitnosti	286
2.5. Načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu	287
3. OSNIVANJE	289
3.1. Osnivanje udruge	289
3.2. Članstvo u udruzi	290
3.3. Statut udruge	291
3.4. Naziv udruge	292
3.5. Imena država, međunarodnih organizacija i osobna imena u nazivu udruge	293
3.6. Upravljanje udrugom i tijela udruge	294
3.7. Sastav skupštine udruge	294
3.8. Nadležnost skupštine udruge	295
3.9. Osoba ovlaštena za zastupanje udruge	295
3.10. Udruživanje udruga i ustrojstveni oblici udruga	296
3.11. Strana udruga	296
4. REGISTRACIJA UDRUGE	298
4.1. Upis udruge i vođenje registra udruga	298
4.2. Upis u registar udruga	298
4.3. Javnost registra	299
4.4. Postupak u povodu zahtjeva za upis	299

4.5. Odbijanje upisa	300
4.6. Promjene podataka	301
4.7. Upis u registar stranih udruga	302
4.8. Pravni lijekovi	302
5. IMOVINA I FINANCIRANJE	304
5.1. Imovina udruge	304
5.2. Gospodarske djelatnosti	304
5.3. Financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro iz javnih izvora	304
5.4. Kriteriji, mjerila i postupci financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro	305
5.5. Obveze i odgovornosti udruga financiranih iz javnih izvora	307
5.6. Financijsko poslovanje udruge, odgovornost za obveze i štetu	307
6. STATUSNE PROMJENE	308
7. NADZOR	309
7.1. Postupak provođenja inspekcijskog nadzora nad radom udruge	309
7.2. Inspekcijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti udruge	310
7.3. Financijski i upravni nadzor	310
8. PRESTANAK POSTOJANJA I LIKVIDACIJA UDRUGE I BRISANJE IZ REGISTRA	311
8.1. Skraćeni postupak za prestanak postojanja udruge	312
8.2. Brisanje iz registra udruga i prestanak postojanja udruge	313
8.3. Raspolaganje imovinom udruge u slučaju prestanka postojanja udruge	313
IV. dio	
PRIMJENA PROPISA O OPOREZIVANJU DOHOTKA	315
1. OBRAČUN POREZA I DOPRINOSA IZ PLAĆA (mr. sc. Mirjana Paić Ćirić)	315
1.1. Isplata neisplaćenih plaća iz 2018. u 2019. godini	316
1.2. Plaće za 2019. godinu	316
1.2.1. Minimalna plaća - 3.750,00 kn	316
1.2.2. Doprinosi za obvezna osiguranja	317
1.2.2.1. Vrste i stope doprinosa	318
1.2.2.2. Osnovice za obračun doprinosa	322
1.2.2.3. Nepuno radno vrijeme	328
1.2.2.4. Oslobođenja od plaćanja doprinosa na plaću	328
1.2.3. Porez na dohodak	330
1.2.3.1. Predujam poreza na dohodak	331

1.2.3.2. <i>Osobni odbitak i uzdržavani članovi</i>	335
1.2.3.3. <i>Izvjешćivanje</i>	339
2. RAD ZA UDRUGU I OBRAČUN JAVNIH DAVANJA (<i>Dinko Lukač</i>)	341
2.1. Rad u udruzi članova udruge	341
2.2. Angažman vanjskih suradnika za potrebe udruge	341
2.2.1. Rad po ugovoru o djelu	341
2.2.1.1. <i>Ugovor o djelu s umirovljenikom</i>	344
2.2.2. Ugovor o autorskom djelu	344
2.3. Angažiranje umirovljenika	351
2.3.1. Umirovljenik može zasnovati radni odnos s udrugom	351
2.3.2. Ugovor o djelu s umirovljenikom	355
2.4. Korištenje rada drugih osoba za potrebe udruge	355
3. NEOPOREZIVI PRIMICI FIZIČKIH OSOBA KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA (<i>Dinko Lukač</i>)	369
3.1. Neoporezivi primici osoba u radnom odnosu	369
3.1.1. Prigodne nagrade	372
3.1.2. Novčana nagrada za radne rezultate	373
3.1.3. Rad na terenu u tuzemstvu	374
3.1.4. Naknada za odvojeni život od obitelji	375
3.1.5. Naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim javnim prijevozom	344
3.1.6. Naknada troškova prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom	375
3.1.7. Naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe	376
3.2. Neoporezivi primici osoba koje nisu u radnom odnosu	377
3.2.1. Neoporezivi iznosi stipendija, nagrada i naknada fizičkih osoba koje ostvaruju drugi dohodak	377
3.2.1.1. <i>Rad studenata/učenika preko ovlaštenih posrednika</i>	378
3.2.1.2. <i>O stipendijama</i>	379
3.2.1.3. <i>Športske stipendije</i>	383
3.2.2. Neoporezivi iznosi osobama na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa	385
3.2.3. Neoporezivi iznosi po osnovi službenih putovanja vanjskom suradniku	386
3.2.4. Službena putovanja	388
3.2.4.1. <i>Nalog za službeno putovanje</i>	389
3.2.4.2. <i>Pravo na naknadu troškova</i>	392
3.2.4.3. <i>Obračun troškova službenog puta</i>	397
3.2.4.3.1. <i>Obračun dnevnica u zemlji</i>	398
3.2.4.3.2. <i>Obračun inozemnih dnevnica</i>	401

3.2.4.3.3. Obračun troškova prijevoza	402
3.2.4.3.4. Obračun troškova smještaja	403
3.2.4.4. Neoporeziva naknada troškova službenog puta osobi koja nije radnik isplatitelja	403
3.2.4.4.1. Vanjski suradnici ne ostvaruju naknadu za rad	404
3.2.4.4.2. Vanjski suradnici ostvaruju naknadu za svoj rad	407
3.2.4.5. Doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	410
3.2.4.6. Izuzeće od ovrhe naknade troškova za službeno putovanje	412
3.2.4.7. Iskazivanje troškova službenog putovanja u Obrascu JOPPD	413

V. dio

POREZ NA DODANU VRIJEDNOST KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA (mr. sc. Ida Dojčić)	423
1. NEPROFITNE ORGANIZACIJE KAO OBVEZNICI PDV-A	424
1.1. Ulazak u sustav PDV-a	426
1.2. Prijava u registar obveznika PDV-a	427
1.3. Registriranje za potrebe PDV-a	429
1.3.1. Izdavanje PDV identifikacijskog broja	429
2. OPOREZIVE TRANSAKCIJE KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	431
2.1. Neprofitna organizacija kao stjecatelj dobara	433
2.2. Neprofitna organizacija kao primatelj usluga	436
2.3. Isporuke dobara unutar EU-a	438
2.4. Podnošenje poreznih prijava (PDV, PDV-S, ZP)	440
3. POREZNA OSLOBOĐENJA ZA NEPROFITNE ORGANIZACIJE	442
3.1. Usluge udruženja osoba	443
3.2. Pružanje usluga i isporuka dobara usko povezanih s određenim neprofitnim organizacijama u korist njihovih članova	444
3.3. Pružanje usluga usko povezanih uz sport i tjelesni odgoj	445
3.4. Usluge i isporuke dobara u vezi s priredbama	448
4. ODBITAK PRETPOREZA	449
4.1. Odbitak pretporeza za prijevozna sredstva	450
4.2. Podjela pretporeza	451
5. ISPOSTAVLJANJE RAČUNA KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	453

VI. dio**NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU****OPOREZIVANJA DOBITI** *(Irena Slovinac)*

	459
1. OBAVLJANJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI	459
2. NEPROFITNE ORGANIZACIJE - OBVEZNICE POREZA NA DOBIT	460
2.1. Porezna osnovica	460
2.2. Obračunavanje i plaćanje poreza	463
2.3. Predujam poreza na dobit	464
2.4. Računovodstvo organizacija obveznica poreza na dobit	465
3. POREZNA OSNOVICA PREMA NOVČANOM NAČELU	496
4. UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE U PAUŠALNOM IZNOSU	498

VII. dio**FISKALIZACIJA U PROMETU GOTOVINOM** *(Irena Slovinac)*

	505
1. NEPROFITNE ORGANIZACIJE OBVEZNICI FISKALIZACIJE	505
1.1. Naplata gotovinom i obveza fiskalizacije izdavanja računa	506
1.2. Blagajnički maksimum	507
1.3. Plaćanja gotovim novcem	508

VIII. dio**POSEBNOSTI OBAVLJANJA NEKIH GOSPODARSKIH****DJELATNOSTI U NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA** *(Irena Slovinac)*

	511
1. OBAVLJANJE TRGOVINE OD STRANE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	511
1.1. Zakonski okvir	511
1.1.1. Način i uvjeti obavljanja trgovine	512
1.2. Zaštita potrošača	513
1.3. Obvezne evidencije o proizvodima u prodaji	515
1.3.1. Evidencije prema ZoT-u	515
1.3.2. Evidencije prema računovodstvenim propisima	516
1.4. Obveza izdavanja računa	517
1.5. Prihod od prodaje proizvoda	517
1.6. Neprofitne organizacije obveznici poreza na dobit	518
1.7. Obveza fiskalizacije	518
2. UGOSTITELJSKA DJELATNOST KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	519
2.1. Ugostiteljska djelatnost	519
2.1.1. Koje neprofitne organizacije mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost?	519

2.1.2. Što se ne smatra obavljanjem ugostiteljske djelatnosti?	521
2.2. Način i uvjeti za obavljanje ugostiteljske djelatnosti	522
2.2.1. Obavljanje djelatnosti izvan ugostiteljskog objekta	523
2.3. Obveze organizacija koje pružaju ugostiteljske usluge	523
2.4. Računovodstveni i porezni aspekt	525
2.4.1. Obveza izdavanja računa	526
2.4.2. Prihod od obavljanja ugostiteljske djelatnosti	527
2.4.3. Neprofitne organizacije obveznici poreza na dobit	527
2.5. Obveza fiskalizacije	527
3. TURISTIČKE USLUGE KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	528
3.1. Pružanje usluga u turizmu	528
3.2. Organiziranje putovanja	529
3.2.1. Sindikati i udruge, vjerske zajednice i odgojno obrazovne ustanove	530
3.2.2. Udruga turističkih vodiča	531
3.2.3. Usluge koje pruža Hrvatski ferijalni i hostelski savez	531
3.2.4. Turističke usluge u zdravstvenom turizmu	532
3.2.5. Usluge koje pružaju javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima i druge javne ustanove	533
3.2.6. Organiziranje putovanja na koja se ne primjenjuju odredbe Zakona	533
3.3. Turističke usluge u posebnim oblicima turističke ponude	533
3.3.1. Turističke usluge u nautičkom turizmu	534
3.3.2. Turističke usluge u zdravstvenom turizmu	534
3.3.3. Turističke usluge u kongresnom turizmu	535
3.3.4. Turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma	535
Prilozi:	
Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija	539
Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu	561
Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija	593
Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija	603